

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÓNYA.

Egész évre 10 ft. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Ha másban pedig sorost 5 kr. Nagybör terjedelmű a többször
Hirdetések alk. szerint jutányos áron vetőnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 20 kr.

Egy pusztuló vármegye.

Szó van pedig Biharvármegyéről, mely évszázadokon keresztül viselte ezt a hangzatos büszke címet — «Bihar ország». A régi dicsőség azonban csakugyan az éji homályba merült, Biharország Tisza-ország lett — a mi azután sorsát véglegesen megpecsételte.

Körülbelül huszonöt év óta dicsekedhetik avval, hogy az ország legkorruptabb megyéje, hol a Tisza család politikája gyakorol döntő befolyást a közügyekre. A ki csak távolról kíséri figyelemmel a megye közigazgatását, meggyőződik hamarosan, hogy bizony ez így van, s nem is lehet rajta segíteni.

Az utolsó restaurációkor néhány képzett fiatal erőt akart a megye egészséges gondolkodásu része bevinni úgy a központba, mint a vidék exponáltabb főszolgabírói székeibe. A hivatalos lista azonban ez ellen teljes erővel tiltakozott úgy, hogy abszurdum volt a petyhüdt erőket felrissíteni. Hajótörést szenvedett ezután is minden olyan kísérlet, mely a Tisza-klika megtörése ellen irányult, noha a cél üdvösségét elismerte még az utolsó rabigába görnyedt mameluk is.

Ez a körülmény magyarázza azután meg azt a szomorú dolgot, hogy Bihar megyében a magyarság fogy. Nem szólok a megye nyugati részén fekvő falvakról és városokról, mert hiszen az a magyar

alföldbe esik, ott erős a magyarság. De az Erdélyt érintő rész, hol a magyarságot mint szigetet a tenger özönlí körül az oláhság, bizony bizony fogy a magyar szó, s minden pillanatban található olyan ember, a kit Huszárnak, Bányainak, Kovácsnak, Ujlakinak hívnak, de egy hangot sem ért magyarul. És ezen a kétségbeesítő dolgon nem segít sem a főispán, sem az alispán, sem senki a nagy Biharországban. A főispánnak azt kell számolgatni, hogy hány kormánypárti szavazó van a megyében, az alispán az utak javítását tartja első dolognak — a szolgabírók nem mernek mást tenni csak azt, a mit a főispán parancsol, így az a kis magyarság mint oldott kéve bomlik, züllik szerte szét.

Csodálatos ugyan, hogy a józan, értelmes magyar paraszt a végtelen gyenge szellemi tehetségű s az alkoholtól folyton butuló oláh nyelvét és szokásait sajátítja el. Megmagyarázható azonban ez azzal, hogy az óriási tömeg közt csak így tud élni, existenciáját így tudja fenntartani.

És azok a képviselők, kik ha Tisza Kálmán kegyelméből is, de mégis Bihar megyében nyerték mandátumaikat, semmit sem akarnak a magyarságért tenni. Bánják is ők, ha elpusztul teljesen, csak a mandátum maradjon meg. A nagy generálisnak is különben ez a véleménye, csatlósai csak urukat követik, az ő pro-

grammjához ragaszkodnak a szó, betű szerinti értelmében.

Beöthy Algernon például mióta megválasztották, felé sem nézett kerületének. «Vigye el az ördög» gondolja magában — mit törődöm velük. És így van ez a kormány által megszerzett összes kerületekben. Így volt ez a magyar-csékében is, hol most új választás leend.

Magyar-Csékén, dacára hogy magyar a neve talán három, vagy négy magyar ember van. A választó kerülethez két magyar község tartozik. Most hogy Goldis lemondott mandátumáról, már meg indultak a korteskedések. A pálinkás hordókat már megcsapolták, a szavazó polgárok locsolgatják is erősen torkaikat.

Tudomásunk szerint ez ideig két jelöltje van a kerületnek. Kupa s a Viktor dr. miniszteri fogalmazó és Fassie Tódor belényesi ügyvéd. Kupa képzett állami hivatalnok, hogy azonban vetélytársáról ugyanezt el lehet mondani, azt nem vagyok hivatva eldönteni. Annyi tény, hogy nagyobb csapás nem érhetné a magyar csékei kerületet Fassie Tódor megválasztásánál.

A ki ismeri azt az urat, nagyon jól tudja, hogy életében mit sem tett. Mert oláh s jól beszél magyarul a korrumpált megye tb. ügyészévé választották. Azután sorozó bizottsági elnök lett s ez predestinálta a képviselőségre. Ennek az ur-

A tarlón.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Fellegtelen, szép nyári éjszakák, mikor nyugodalom öleli át a földet, valami édes illatot lehel a mező, az erdő s nem hallatszik semmi más, mint a szellő suhanása, mint hogyha tulvilági lelkek beszélnek hozzánk lágy, suttogó, ábrándokat keltő hangokon. — Szemünk föltekint a magasba, oda, a honnét a csillagok miriádja ragyog reánk ezüstös káprázatával.

Azokon túl, messze, ahova az emberi gondolat nem hatolhat el, ott van a menyország. Így hiszi ezt a keresztény, mozlím, így hitte az ó-kor pogánya s a vallásos legendák, mithikus regék varázsos alakjaival népesíti be a magasságot, a honnét szárnya töröttén hull alá a földi képzet.

Mi van ott, ki tudná azt megmondani? A hihetetlen tudás azt mondja, hogy ott van más világrendek kezdete, az űr, a végtelen semmisség.

A török ott keresi a menyországot, a hol Mohamed várakozik reá és Allah árnyékában gyönyörre hívó hurik, a tulvilág bübajos lányai ölelik az üdvözült mozlímot, a kinek aztán a legyőzött gyaurok töltögetik meg csibukját. Minket arra tanítottak, hogy ott van az örökös, véget nem érő boldogság, ahol szeráfok zengenek égi éneket, a mindenek Alkotójának dicsőségére, aki ott ül fellegrónusán, tündöklő fényesség közepette,

egy gondolatával világot alkotva s egy szempillantásával világokat semmisítve meg. — S ott vannak körülötte az angyalok, a földi bűnöktől megtisztultak lelkei, akik úgy csendes éjszakákban le-lájának s az éjfél órákban meglátogatják azokat, a kiket szerettek itt a földön.

Légi testöket nem láthatja meg emberi szem, csak érezzük jelenlétüket, mikor meglóbban a lámpa fénye, mikor megsimogatják arcunkat s félálunkban csókot lehelnek homlokunkra s csak a sejtelemmel hallható szavakkal fülünkbe suttogják:

— Gyere már! Gyere már! Hisz oly régen várunk!

Bizonyosat azonban senki sem tud mondani. Mert bár évezredek múltak el és szű lettek ujja; a tengerek elhagyták ágyai at és medreikből hegyek emelkedének ki, csudák történének, de még az nem történt meg, hogy ember visszatért volna emberi alakjában a másvilágról.

És azért mégis, talán a levegő atomjain keresztül, vagy a világokat egymáshoz vonzó villamosság láthatlan huzalán jönnek néha hírek ide a menyországból. Sokszor elkésvé, de mégis csak jönnek. És aki meghallja, az adja szájról-szájra tovább.

Az öreg Szántó Harcsa János, az arató gazda is hallott egy új hirt a magas egekől és elmondá nekünk a tarlón. Nem viz rá a lelkem, hogy titok maradjon.

A fiastyuk már-már kotródott az égről, a Gönczöi szekere ugyan még poroszkált, de az arató nép nem szenderült el ott a buza-kévék alján. Nem sokat beszéltek, csak a marokverő menyecskek, leányok utogának halkán, s pajzán, fojtott kaczagásuk néha-néha belesiklandott a békés éjszakába. Szántó Harcsa János, a vén arató gazda, hanyatdólt a kévén s fölbámult az égbe, a csillagvilágba. Ki tudja, mit gondolt? Valamikor szessziós ember volt, háza, sok láncc földje, meg szép felesége. Most már semmije sincs. Hazát és a földjét a gonosz emberek, a szép feleségét a jóságos Isten vette vala el tőle. Azért szokta nézni álmatlan szemekkel éjek éjszakáin azt a csillagtabort. Talán feleségét kereste közöttük. Most is, a hogy ott jár nehéz gondolatja, im sohajt egy nagyot, aztán megszólal:

— Csak ott a boldogság a mennyek országában.

— Valaki megszólal, hogy csak úgy tódítsa az éjjeli beszédet:

— Hogy, hogy János bátya?

— Hát úgy, hogy az egész mennyországban nincs több, csak egyetlen egy fiastyuk.

— Erre már közelebb kerülnek melléje az öregek, ifjak, legények, leányok és kérlelik, becsezik:

— Mondja János bátyánk! Ugy-e tovább mondja?

Szántó Harcsa János enged a szép szónak. Fehér, hosszú haját ezüstszálla fűti a

nak halvány sejtelve sincs arról, hogy milyen fontos exponált állás ép a csékei kerületnek képviselője. Hogy fogja ő felkarolni kerületének magyar érdekeit? Sehogy! Meg lesz a titulus, a maroknyi magyarral pedig senki sem fog törődni semmit sem.

És a hogy volt évekket ezelőt, úgy lesz ezután is. A rendszert, melynek csirái kitéphetetlenül fészkeltek bele magukat Bihar megye testébe — nem lehet romboló munkájában feltaróztatni. A láthatatlan kéz, mely a szerencsétlen megye sorsát igazgatja, nem távolítható el.

Azoknak, kiknek fáj a züllést nézni szintén hallgatniok kell, mert szemben találnák magukat egy nagy csoport husos fazekat imádóval, kik szemükbe kaczagva esküdnének meg, hogy Bihar megyében nincs semmi baj.

A statisztikai hivatal pedig minden tíz évben hozni fogja az előláthatottaknak megdöbbentően nagy számát. Ez pár napra zavart csinál ugyan, de azután minden elcsendesül.

A magyar nyelvű iskolák küszöbét győn veri fel, a templomokból oláh papok miséje hangzik ki, a történet oláh dászkal tanítja annak a fiúnak, kinek még édesapja a konkolyosi kálvinista templomban énekelte Szenczi Molnár Albert zsoltárait.

A küszöbön álló csékei képviselőválasztásból, hol egy dákó román mellett csoportosul a megye színe virága — ezt következtetjük.

Sajnáljuk azt a pusztuló megyét, sajnáljuk annak magyarságát, melynek segélykiáltását is elfojtja az az erőszak, mely a Tiszával egyesült Bánffy féle rendszer legerősebb fegyvere.

S. B.

holdnak sugára, ő meg egyik szavát a másikba akasztja, mondván egyebekben:

— Hát régen volt nagyon, még a jobb apám is az öregapámtól hallotta, valahogy egy fiskális (vagy a hogy most mondják: ügyvéd) fölkerült az égbe. Szent Ivónak hívták, a minthogy kegyes, jámbor férfiú volt, soha végrehajtást, sem licenziálást nem csinált a földön, hanem folyton-folyvást az igazat kereste. Ezért jutott azután a magas mennyországba, mire magva is szakadt fajtájának ez arnyekvilágon. No, de menjünk tovább:

— Szent Ivónak, mint a többi szentnek jól mene dolga, de azért csak nem volt nyugalma neki. A mint a fellegetek járta, sóhaj szakadt ki a lelkéből sóhajnakfutána. Üdvözültek, szentek, megkérdezték tőle:

— Mi bajod, Szent Ivó?

— Hogyne volna bajom, — felelte — mikor semmi dolgom nem akad itt a mennyek országában! Aztán sorra járta valamennyi lelket, megkérdezték tőlük, hogy nincs-e valami bajuk, amin fiskális ezével segíteni tudna. Egynek sem volt baja, boldogok valának a végtelenségben.

Hát így mene Szent Ivónak sorsa fönt a mennyországban. Boldog vala, de azért még sem vala boldog. Egyszer azután gondolt egyet s fölkeresi Szent János apostolt, szólván imígy hozzá:

— Kedves fiam, János, hol van az megírva, hogy a mennyország kulcsait Szent Péter kezelje?

— Szent János apostol, bár aranyzáru volt,

BELFÖLD.

Főrendek mentelmi ügyei. A főrendiház mentelmi bizottsága gróf Szapáry István előöklete alatt szombaton ülést tartott. Targyalta a budapesti kir. büntető törvényszéknek Szalavszky Gyula főrendiházi tag mentelmi jogának felfüggesztését és az elzáró megkereső kérvényét. A bizottság, miután párbajvétség miatt a kir. ügyész indítványa alapján kéretelt a mentelmi jog felfüggesztése és a felfüggesztett illetékes bíróság kérte s így bírói üldözésnek vagy zaklatásnak látszata sem forog fenn, a mentelmi jog felfüggesztését a főrendiháznak javaslatba hozni határozta. Ugyanezen indokokból a mentelmi bizottság a balassagyarmati kir. törvényszék megkeresése alapján Laszkáry Gyula főrendiházi tag mentelmi jogát ugyancsak párbajvétség miatt szintén felfüggeszteni javasolta. Vegül tárgyalta a budapesti kir. járásbírósnak felterjesztését, melyben becsületsértés miatt bepanaszolt báró Kemény Árpád főrendiházi tag mentelmi jogának felfüggesztését kéri. A bizottság, miután fel panaszára az illetékes bíróság kéri a mentelmi jog felfüggesztését, bírói zaklatást pedig nem lát fennforogni, ez esetben is a mentelmi jog felfüggesztését a főrendiháznak javaslatba hozni határozta.

Kath. püspöki érkezellet egybehívására történnék előkészületek. A főrendiház közelebbi nagyfontosságú tárgyalására a fővárosba jövő kath. főpásztorok, mint halljuk, már most fognak előzetes megbeszéléseket tartani, de a valóságos konferenciák majd csak augusztus 20-ika, Szent-István napja körül lesznek, amikor a püspöki kar tagjainak legnagyobb része a székesfővárosba fog gyűlni a fölmerült nagy kérdések tárgyalására. A tárgyalások első sorban a kath. autonómia ügyét fogják felőlni ama szervezeti szabályzat tervezete alapján, melyet a kath. autonómia kongresszus által kiküldött buszonhetes bizottság dolgozott ki. Másodsorban szóba fog jönni a latin s görög szertartású papság kongruája, nevezetesen pedig az országos központi kongrua-bizottság ama javaslata, mely a kongrua-alap létesítésére szükséges hozzájárulást tekintetében a nagyobb egyházi javadalmak, első sorban a főpásztorok elfogadására szorul; úgy szintén ezzel kapcsolatban megoldást fognak nyerni a görög szertartású telkeszek szabályozására, valamint a mise-alapítványok kezelésére vonatkozó kérdések. Vegül ezen az

értekezleten fog a püspöki kar végérvényesen, határozni amaz egyházi ünnepélyek tárgyában melyek a pápa által jövő esztendőre hirdetett nagy egyházi jubileum és a magyar kath. egyház alapításának 900 éves fordulójával kapcsolatosan megtartandók lesznek,

A román passzivitás. Goldi s aradi püspök bejelentette lemondását a magyar-csékei (biharmegyei) mandátumáról.

Mint írják, a román nemzeti párt nem állt jelöltet a megüresedett csékei kerületben. Ha román nemzetiségű lép föl a kerületben, az csak kormányparti programmal léphet fel. A román nemzeti párt egyáltalában nem akar befolylni a jelenben sem ebben, sem esetleges más választásba addig, míg a passzivitás kérdéseiben véglegesen nem határoz a románság. Föl is szólította az aradi Tribuna Poporului a szebeni román lapokat, hogy jelezze álláspontjukat, mily módon óhajtják elhatározni a passzivitás végleges felhagyását, de a szebeniek ezt nem akarják megtenni. Pedig hát ők érzik magukat hivatottaknak a vezérszerepre, nekik kellene tehát első sorban nyilatkoznia a passzivitás kérdésében.

Képviselő jelölés. Felsőőrön tegnap az új választás ügyében nagy értekezlet volt. Hrabovszky István ügyvéd kerdest intézett a választó közönséghez, hogy kinek van tudomása arról a lapokban terjesztett hírről, hogy Pázmándy Dénes a kerület jelöltje. Óriási vihar, nem kell! abug! Mire elnök egyhangozta határozatként jelenti, hogy a hírlapok azon híresztelése, mintha a kerület Pázmándy óhajtaná jelölni, alaptalan és a kerület képviselő jelöltjeül gr. Erdődy Gyulát kiáltották ki.

Pénzügyi tárgyalások Horvátországgal.

A magyar képviselőház már a múlt héten megválasztott a horvát regnikoláris küldöttségbe a maga részéről delgálandó nyolcz tagot, a főrendi ház pedig keddi ülésében fog négy ily tagot választani. Ezzel a küldöttség véglegesen megalakul és megkezdheti a tárgyalásokat a horvát küldöttséggel, melyet a horvát tartomány gyűlés már tavaly megválasztott.

A bizottság orvát tagjai ez idő szerint Francisci tartománygyűlési elnök elnöke alatt: Eggen dorfer, Gyurkovics, Kussevics, Sumanovics,

már át akarja adni a menyeknek kulcsát, midőn szólott az Úr, az Örök Igazság és a Mindentudás:

— Édes fiam, János! A te fiskálisod gyönyörűen beszélt, a szegény Péternek meg nincs fiskálisa. És ez nem jól van így. Azért ítéletet majd csak akkor mondok, ha még egy fiskális fölkerül az égbe, a Péter oldalára. Addig marad a régiben. Péterre a kulcsok, tied az áldásom.

És az Úr néz vala Péterre, aki meghajtá ősz fejét s megrengett szakála. A kulcsokat büszken övére akasztá és mondá magában:

— Ó Uram, Teremtőm, köszönöm kegyelmed, de arról jót allok, hogy több fiskális ez egynél ide a mennyek országába nem teszi be a lábát.

És nem is teszi be. Hiába zörgetik az egek kapuját, hiába kérnek, esedeznek, vagy pörrel fenyegetnek, Péter könyörtelen, be nem ereszt közülök egyet sem. Ezért marad Szt. Ivó örökkön-örökké magában s ezért van békeség, boldogság oda fönt az égben.

A holdnak sarlója lefelé hanyatlik, a csillagok tűnnek, halványulnak. Eláll a mesező s oly mélységes csend lesz, hogy szellő sem lebben a lezárt földön. Álom, édes álom száll a szempillákra s regék világába, szép mese országba ringatja a lelket. Ez is onnét való, ez a história, ahogy vettem, adom, nem tettem hozzája.

úgy meg vala lepve, hogy szava elállott. Szent Ivó folytatta:

— Nincsen az megírva még a te evangéliumodban sem. Annyi meg van írva, ste kő szál vagy Péter, hanem a kulcsokról szó sincsen.

Ellenben meg vagy az írva, hogy midőn az Úr ott lent járt a földön, tégedet szeretett legjobban, mert hűséges voltál. Bizonyos, hogy a menyeknek kulcsait is csak neked szánta. Ne hagyd a jussod. Pöröld el Péterrel!

Szt. János megjédt. Soha, soha ilyet. Nem volt nagyravágyó. Már minék pöröljön? Azután éppen Péter, az apostol társát. De hasztalan volt minden. Szt. Ivó addig-addig, hogy pörre beszélt.

Magas trónusán ült az eget királya, ura mindeneknek, mikor megjelent előtte Péter egymagában, János pedig a fiskálisával, tudós Szt. Ivóval.

— Mit akarok, szolgám?

Szt. Ivó elmondá a pörbeszédében, hogy a mennyország kulcsait akarják Jánosnak. Az angyalok bámulva hallgatták ezt a szép beszédet, amelyben Ivó, hájh, nagyon lepörkölte Pétert.

Elmondá vala, hogy a kulcsokat éppen nem érdemli, mert mielőtt a kokas harmat kukorikolt volna, elarúlá Urát. Azután verekedett, Kaifás főpap szolgájának a fülét kardjával levágtá. Ezért megbüntették.

— Nesze neked Péter! — mondották a lelkek. És a szegény Péter megtörve, már-

égérvényesen,
ek tárgyában
döre hirdetett
yath. egy-
alójával kap-

ldi s aradi
magyar-csé-

e m z e t i
üresedett m.
nemzetiségű
kormányparti
nemzeti párt
jelenben sem
ztásba addig,
é r d e s é
a románság,
na Poporului
eleztek állás-
ehatározni a
de a szebe-
Pedig hát ök
vezérszerepre,
nyilatkozni a

örön tegnap
tekeztet volt.
st intézett a
ek van tudot
t hírről, hogy
je. Óriási vi-
egyhanu ha-
ok azon hi-
nándyt óhaj-
et képviselő
iltották ki.

országgal.

mar a mult
nikoláris kül-
land) nyolcz
ülésében fog
a küldöttség
dheti a tar-
l, melyet a
valy megvá-
z idő szerint
i aelők el-
G y u r k o
a n o v i c s,

nek kulcsát,
gzság és a
te fiskálisod
éternek meg
n igy. Azért
ha még egy
oldalára. Ad-
ulcsok, tied

aki meghajtá
A kúcsokat
magában:
szönöm ke-
y több fiská-
zágába nem
zörgetik az
eznek, vagy
elen, be nem
marad Szt.
zért van bé-
ben.

manyatlik, a
állal a mese-
hogy szellő
m, édes álom
ágába, szép
Ez is onnét
adom, nem

Ferics, Tomasics, Roce, dr. Frank, Milkies és gróf. Erdödy.

A horvát bizottság már legközelebb össze is fog ül i, hogy a magyar küldöttséghez intézendő n u n c z i u m á t megszerkeszse. A tárgyalások egyelőre írásbeliek. A két küldöttség mindaddig vált egymással nuncziomot, míg megállapodásra nem jutnak és erről aztán a magyar, illetve horvát országgyűlésnek jelentést tettek.

A tárgyalások kizárólagos célja az arány megállapítása. Tudvalevő, hogy ez idő szerint Horvátország bevételeiből 56 százalék a közös (magyar-horvát) kiadások fedezésére 44 százalék pedig a horvát autonom-kiadások fedezésére fordítatik.

Horvátországban már évek óta nagy mozgalom indult meg, mely ennek az aránynak Horvátország előnyére való fölemelését célozza. A horvátok az autonom kiadások fedezetére 45 százalékot igényelnek, mint azt régebben megkapták. Ezt a követelést azzal indokolják, hogy a horvát budget már évek óta tetemes hanyatlást tüntet fel, olyannyira, hogy ha nem javul a helyzet, a d e f i c i t előtt fognak állani. Azonkívül az országban részben már keresztülvitt, részben pedig a jövőben végrehajtandó kulturáli, igazságügyi és közigazgatási reformok nagy igényeket támasztanak Horvátorsággal szemben, melyekre való tekintettel joguknak és méltányosnak találják, hogy az ő arányosodásuk a bevételekből fölemeltesék.

E célból ókajtkják, hogy a horvát finansziális jövedelmek revízió alá vessenek és az italmérséi, bányászati, vasú, posta, távirati illeték adós és más bevételek statisztikai adataiból egy új kulcs állapíttassék meg, melynek alapján a horvát illeték a mostani 44 százalék helyett 45 százalékban volna kiszámítható.

A magyar politikai körökben azonban a horvátok ezen óhajtsa alig fog kedvező fogadtatásra találni, mert a jelenlegi arányosodás nemcsak hogy Horvátországra nézve máris a legelőnyösebb, hanem már az osztrák kvóta rendezetlensége sem engedi meg, hogy Magyarország újabb terheket vállaljon magára Horvát ország érdekében.

A horvát bizottság nuncziumát még ebben a hónapban várják Budapestre és valószínű, hogy a m a g y a r r e g n i k o l a r i s deputáció már augusztusban tárgyalás alá veszi a nuncziomot

KÜLFÖLD.

Szerbia. A Milán ex- király ellen elkövetett merénylet miatt, a radikálisok közül való elfogatások tovább folynak. Tudnunk kell, hogy ezek a radikálisok a magyaroknak éppen nem barátjai s állítólag a merényletnek is az volna fő indító oka, hogy Milán Ausztria és Magyarország barátja; ellenben Oroszországgal nem rokonszenvezik, holott a radikálisok meg éppen túlzó orosz barátok.

Érdekes szempontból az a nyilatkozat, amelyet Milán magyar barátja, Zichy Jenő gr. tett a M. O. egyik munkatársa előtt:

Zichy gr. ingerülten emlegetve azt a vad hajszát, melyet a sajtó egy része Milán ellen folytatott, egészen más és kedvező világlátásba helyezi Milánt. Egy betű sem igaz abból — ugymond — mintha Milán eladósodott, vagy rendezetlen vagyonu ember volna. Egy betű sem igaz, mintha Milán a hazard játékokat szeretné, vagy gyakorolná. Sokat voltak együtt Belgrádban, Párisban, Bécsben, Magaslakon olykor hetekig; a társaságban részt vettek iamert, szenvedélyes játékosok is. Játstak is együtt. De Milán mindig csak wisthet játszott.

Ő nemcsak szeretetreméltó, finom műveltségű egyén, de némely szakmákban alapos tudós is. Így a népvándorlás eseményeit, okait, összefüggését és hatását annyi filozófiai és történelmi tudással szókta társalgás közben tárgyalni, hogy abból bárki is fölilagoztatásokat merithet. A közgazdaságnak némely ágairól, kivált az agrikulurális tényezőkről szintén alapos tájékozást nyújt hallgatóinak, látszólag igen könnyed társalgási módorban. A magyar nemzetnek kiváló és őszinte

barátja s fiát Sándor királyt a magyar nemzet őszinte szeretetére nevelte. Hazájának, — mióta nem király, legelső és legjobb hivatalnok. Pontos, ügybuzgó, igaz-ágos. A szerb hadsereget ugy taktikai, mint testületi és szellemi szempontból igen magas fokra emelte. Zichy gróf szerint Milán a Balkán államok legnagyobb, legkepzettebb és legbecsületesebb államferfia.

Megbízhatóságához, hazafiságához, jó-karatához kétely nem fér. Jól ismeri az ócsárlás minden nemét, melyet az osztrák és magyar sajtó egy része ellene folytat; de ez egy pillanatig sem reodította meg abban a hitében, hogy Szerbiában apolni kell a politikai érdek-közösseget Ausztria-Magyarország iránt, s abban a meleg érzésében, melylyel a magyar nemzet irányában viseltetik.

Bécsben a mar egybehívott szocialdemokrata gyűlések t hatósági ag betiltottak.

Kontantinapolyi tudósítások a Bipohai és bengasi zavargásokról szóló hírek hiteleségét megczafolják.

Franciaország. A »Matin« Henrik orleansi herczeg levelét közli, melyben ez kijelenti, hogy meg fog hajolni a rennesi haditörvénytörvények itéete előtt. Ép ugy, a mint az 1894-iki itélet előtt meghajolt. Ha Franciarszag megszabadul ettől a fekélytől, ismét elfoglalhatja dicsőségteljes állását és megemlékezhet érdekeiről, melyek Afrika tengerpartjain koc az állanak.

Spnyolország, »Madridi« tudósítás szerint a regenskirayné San Sebastiamba utazik nyári tartózkodásra. Ez a hír megerősített látszik e spnyol zavargások esendesüléséről, a kormány által terjesztett híreket s a karlisták mozgolódása iránti felelmet lefokozza.

A „Debreczeni Ellenőr“ és az „Oratoriumi emléktábla“-ügy.

A »Debreczeni Ellenőr« tegnap — jul. 9-iki — számában »Tulbuzgóság, mely karral jar« czim alatt nagy kedvteléssel s a morálleczkéztető tógáját fölülte foglalkozik a »Debreczeni« szombati számában, az »oratoriumi emléktábla« költségei fedezési célból a »Dobos« pavillonban tartott műkedvelői előadás érdekében közölt »Felhívás« elébe bocsátott azon híresztelésel, hogy »Kossuth Ferencz pénteken 5 orakor a következő távsürgöny« küldte: Mar szombaton d. u. megérkezem, hogy együtt áldozhassak Debreczen hazafias közönségével a hazaszeretet oltárán a dicső mult emlékeinek. Kérek számomra az »Angol királynő« szállodában három szobát fenntartani. És hogy e híresztelés szerint a »három szobát valószínűleg a maga, Madarász József és Thaly Kálmán részére tartja fenn,« stb.

Azt mondja a »Debreczeni Ellenőr«, hogy mint rövidesen bebizonyult, »az egész dolog nem volt egyéb pusztá híresztelésnél és olcsó reklámnál. Az egész dologgal különben nem is foglalkoznánk, — mondja tovább — ha köelletségünk nem lenne a felvezetett közönség érdekében, mely a plakátoknak hitelt adva, nagy számmal lepte el a pályaudvart s a főutczat, várván a vendégeket.«

Ha az a hír csakugyan a cél sikere érdekében reklám-célból csinált hír volt s mint ilyen, a csatlakozott közönség érdekében — megostorozza a reklámot s o h a n e m ü z ö »Debreczeni Ellenőr«: semmi szavunk nem volna ellene, mert a mi, talán még puritánabb erkölcsi érzésünk szerint nemes célnak, mint a milyennel tekintettük összefüggőnek, azt a jótékony előadást is, nincs szüksége az olcsó reklámhajszásra mint meg nem engedhető eszközre; s e tekintetben a felelősség Kovács Kálmánt terheli a ki azt a »Felhívás«-t az előrebocsátott hírközleménnyel együtt a »Debreczeni«-nek közlés végett beadta és a ki nevét a közönség előtt nem is takarta el.

De hát a »Debreczeni Ellenőr« a közönség megcsalásáért a »Debreczeni«-t is felelőssé teszi, mint a mely »a tömeges kivonulásra főként nagy hatással volt« s ezt is »mint kiderült, félvezette a tulbuzgóság.« Ez a célzatos és csipős érintetése a

»Debreczeni«-nek az, mely némely megjegyzésekre kényszerit.

A »Debreczeni Ellenőr« azon megjegyzése ugyanis, hogy a »Debreczenit is félvezette a tulbuzgóság«: nagyon kétértelmű »ibis redibis«-féle kifejezés, mert a tulbuzgóságot feltételezi magában a »Debreczeni«-ben? vagy a Kovácsi urban dolgozó tulbuzgóság által tartja félvezetettnek — a »Debreczeni«-t? Mindkét felvétel hamis; mert a »Debreczeni« igazi érdekeltiséggel apola az »oratoriumi emléktábla« ügyét s az erre munkás műkedvelői előadást. Ez hazafias érzés és legkevésbé sem tulbuzgóság; s miként Rátka y L. a képviselőházban a Petöfi-jubileum ügyét kivette a pártok szeparalt szük köréből s általános helyeléstől kísérve nemzeti ügygyé tette: ugy ez az »oratoriumi emléktábla ügy« a nemzeti történelemnek egy kiváló részét — az 1849. Debreczenben tartott nemzet-gyűlés történeti tényét lévén megjelölendő és megörökítendő szintén kívül és felül a pártkereteken.

A »Debreczeni« a midőn e szempontból tekintette apolta és ápolja az »Oratoriumi emléktábla« ügyét s azt, a mi azt elősegíti: tette saját benső, meghamisítlan és meghamisítlan hazafiai érzéséből, a mely ha bármily erős lángolásu is — nem minősíthető félvezető tulbuzgóságnak. Csak sajnálnók — a mit nem akarunk feltételezni a »Debreczeni Ellenőr«-ben, ha ez az érzés legalább a miénkhöz hasonló lángolásban — meg nem volna!

A mi a Kovácsi ur tulbuzgóságát illeti: az ő lelkesedését is ilyesminek tartjuk. Eszközei megválasztásában talán lehet századvégi ifju, a mikor a reklámhajszásat napirendes. De ugy látszik, hogy a valószínűt valószerűnek vette. Mert abban talán nincs valószínűtlenség, hogy a függetlenségi párt kitünőségei közül azok, a kik egyebként gátolva nincsenek, egy olyan cél sikerét megjelensükkel előmozdítsák! Ez a reményt táplálta Kovácsi s ennek teljesülése lett lelkeben valószerűvé. Az idealizmus tevéde!

Hogy helyt adott közleményének a »Debreczeni« — nincs oka megróvni a »Debreczeni Ellenőr« nek, amely — ha Kovácsi ur bozzá adta volna be közlés végett, bizonyosan leközölte volna ugy, mint a »Debreczeni« leközölte, minden kommentálás nélkül, mint valószínű és állítólagos táviratváltással valószerűvé is tett hirt. Mert Kovácsi ur, ha most nem tagja a »Debreczeni Ellenőr« szerint is, »paratlanul lekos főiskolai ifjuságnak« — de az volt és az is lesz, . . . Mint ilyen, sz. vahihető-égre jogot tarthat és mi ilyennek tekintettük, habár a »Debreczeni«-nel nincs is olyan gyakori érintkezésben és szoros barátságban mint a »Debreczeni Ellenőr«-rel.

Az ő tulbuzgósága azonban a »mely kárral jár«, ha járt: nem a »Debreczeni« tulbuzgósága. A kár a műkedvelői előadás sikerére, talán inkább tulajdonítható a biztalan időjárásnak s méginkább a »Debreczeni Ellenőr« azon tulbuzgómoralitásán a k, hogy kapvakapott a Kossuth el nem jöveteleről hamisnak bizonyított hír Vasárnap reggeli lapjában kipelegrezésén, a mely a műkedvelői előadás sikerére csakugyan legkevésbé hatott jótékonyan, sőt az »oratoriumi emléktábla« ügyének anyagi okokból többet ártott, — mint Kovácsi ur reklámja. Anyi tanúságunk azonban az egészről van, hogy még a »Debreczeni Ellenőr« is elszólva magát, akaratlanul elismeri, hogy Kossuth Ferencz neve és megjelenése Debreczenben nagy nyomatékkaal bír.

H I R E K.

A választási jog megvédése érdekében a »Magyarország« következő felhívást intézi:

A polgárok választói joguk érdekében július 5-től fogva reklamálhatnak. Kérjük a pártvezéreket, a főembereket a legkisebb községben is, hogy a választók névsorát megvizsgálják, a jogosultak felvételét kérik s a jog ellenére beirtotakkal szemben felszólaljanak.

*** Jóváhagyott közgyűlési határozat.**

A belügyminiszter ma érkezett leiratával jóvá hagyta a városi közgyűlésnek a szováti kisebb ingatlanok eladása felett hozott határozatát.

*** Debreczen városa és a szegedi mezőgazdasági kiállítás.** Szeptember hónapban nyílik meg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő szegedi országos mezőgazdasági kiállítás. Az előkészületek már nagyban folynak, s mint értesülünk minden törvényhatóság nagyobb magángazdaság részt fog venni a kiállításon. Természetes, hogy nem marad el onnan Debreczen városa sem, amely a mezőgazdaság fejlesztésére nagy gondot fordít. A város gazdasági hivatala bejelentette a kiállítás igazgatóságának, hogy gyűjteményes ló és szarvasmarha csoportot állít ki. Szerepelni fog azonkívül a kiállításon más — a mezőgazdaság körébe vágó dolgokkal is.

*** Csiky Lajosné temetése.** Óriási részvét között ment végbe tegnap délután néhai Csiky Lajosné temetése. A megboldogult ur nő felett K. Tóth Kálmán mondott magas szárnyalású beszédet a nagytemplomban. A temetésen a város e. ö. ö. jelent meg s mindenki igaz részvétét fejezte ki a mélyen sujtott férjnek, kire immár másodszor nehezedett a sors sujtoló keze. Találjon vigasztalást a városzserie megnyilvánuló mely is igaz részvétben. — Csiky Lajosné ravatalát a következő koszorúk borították: «Édes jó feleségének. Lajos.» «Legjobb kis anyjuknak: Anna, Béla és Emma.» (Utóbbi néhai Beszler Imre ev. ref. lelkész arvája, kit a megboldogult urnó anyai szeretettel gondozott.) «Felejthetetlen jó leányának: Édes atyja.» «A jó kis Ninának: Fani és Teréz.» «Szeretett jó kis Ninának: Testvére Gyula.» «Kis Ninának: Kálmán.» «Felejthetetlen jó rokonának: Nebowidszky Gyula.» (Lemberg.) «Jó Nina néninek: Zoltán és testvérei.» «Szeretett rokonának: öz. Révész Bálintné.» «Részvétünk jeléül: Beszler Karoly és neje.» «A jó rokonnak: Samu bátyja és családja.» «A jó rokonnak: Beszler Róza.» «Szeretett rokonoknak: Czégyeli Ferenc és családja.» «A jó rokonnak: Ilonk és Barna.» Dr. Kósa Zsigmond kir. szab. bír. és neje, Budapestről. (Felirat nélkül.) «Felejthetetlen jó barátnénak: Somogyi Pal és neje.» «Részvétünk jeléül: A Sesztinacsalád.» «Szeretettük jeléül: Nanassy Lajos és családja.» «Igaz szeretete jeléül: Steinbergercsalád.» Mihalovics Jenő gyógyszerész. (Felirat nélkül.) Muraközy László gyógyszerész. (Felirat nélkül.) Kulcsár Imre. (Felirat nélkül.)

*** Műkedvelő előadás.** Tegnap és tegnapelőtt zajlott le a Dobos pavillonban az a műkedvelő előadás, melyet az oratóriumi emléktábla javára rendeztek. A közönség nem valami nagy érdeklődést tanúsított a jólékony cél iránt, úgy, hogy a két est defizittal végződött. A szereplők pedig egytől egyig ügyesen mozogtak s a kitűnő vígjátékot gördülékeny előadásban mutatták be. Különösen a női szereplők ügyeskedtek. — A darab előtt és után szép tableaux volt, mely Püspök Imre és Boránd György izlését dicsérte. Az előadást mindkét este táncmulatság követte, melyen Dajna Balog Rudi és Bandi zenekara játszott a talp alávalókat.

*** Két öngyilkosság.** H.-Böszörmény városának is megvan a maga szenzációja. A múlt héten két ember dobta el magát az életet, melynek terheit viselni úgy látszik nem voltak eléggé erősek. Az egyik öngyilkos Csobán Mihály, ki magánosan élt az ugynevezett középkerthben. Tegnapelőtt reggel lakása előtt elkezdett kiabálni: «Csobán megöli magát!» A lármára odament Magyar Sándor s látta, hogy a ház előtt véres a gyp, Csobánnak

meg a gégeje át van vágva. E közben több középkerthi lakos gyűlt oda, kik közül egy be-szaladt a városba orvosért. Csobánt a városi kórházba szállították, hol dr. Pápay főorvos bevarta a mély sebet. Állapota reménytelen. A másik, ki önkézevel vetett véget életének, mint tudósítónk írja, egy kóbor cigány. — M o c s á r Bálintnak hívják, 45 éves s már többször követett el öngyilkossági kísérletet. Egy ízben a kutba ugrott, de kimentették. Tegnap azonban utoljára tréfált a halálal. Szekeres-utca végén, a Czigány tanyán levő házikójukban, a pitarajtó mellett a gerendára felakasztotta magát. Mikor felesége hazament, hiába dörömbölt, nem nyitotta ki senki az ajtót. Erre a dádék és morék mind össze futottak s mivel az ajtón erős vaszár volt, neki feküdtek az ajtónak s sarkaiból kivette, betörték; ott találák guzzoló helyzetben, holtan. Lón aztán nagy siralom Faraó ivadéka közt s a cigánytelepi gödör siralomvölgygyé változott. Most már elérte rég óhajtott vágyát: örökre megpihent. Elméje nem mindig volt ép állapotban.

*** Körözött tolvaj.** A debreczeni kir. törvényszék lopas vétsége miatt körözi M a r á d i Béla 39 éves szoboszlói születésű debreczeni lakost, kinek a törvényszék előtt kellene számot adni egy bűncselekményről. Eredményes nyomozás esetén a debreczeni királyi törvényszék értesítendő.

*** Losonczi végromlása.** Ez a czime annak a remek magyar kesergőnek, melyben B o r z a egyik legjobb a magyar muzikus a szabadságharcban feldult Losonczi város gyászt zokogja el. A hatalmas szerzeményt a Magyar Testvérek zenekara szerdán a Hungaria kávéházban fogja bemutatni. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

*** A dorogi reformátusok temploma** Dorogon él vagy 7—8 száz református, de templomuk nincs; pedig az egy vallásfelekezettelieket csak a templom tarthatja össze. Egész mostanig egy rozoga kisszerű házban imádkoztak a dorogi reformátusok s csak gunytárgyai voltak ezért a többi ottani erősebb felekezettelieknek. Most mozgalom indult meg, hogy építsenek templomot. — A szegény dorogiaknak ez nincs módjukban. A köröyékbeli gazdag, nagy ref. egyházak, mint Debreczen, Böszörmény, Nánás, Szoboszló, Hadház a maguk költségén is építtethetnének ide egy kis templomot. Vigyáznunk kell a nyájra, hogy el ne szeledjen. Hozzunk áldozatot a vallás oltarán szegény hitsorsosainkért.

*** Jégkár becsülés Böszörményben.** A múlt hónapban, mint azt akkor jeleztük, valószínű istenitélet vonult el Böszörmény felett Óriási jégvihar verte el a dus természettel kecségető szántó földeket. A jégkárak megbecsülése most folyik Böszörményben eddig 8 biztosító társulat 27 kár után 7840 korona 70 fillér biztosítási összeget fizetett ki. A szegény károsultak a kárpótlással általában megvannak elegedve s áldják a biztosítási intézményt.

*** Tempora mutantur.** Még nincs ötven éve, hogy G e y m o n t olasz prot. lelkész bilincsekbe verve kísérték ki Piemontból az evangélium terjesztéséért. S ma ugyanaz a lelkész Flórenczben theologiai tanár és egy meglehetősen népes prot. gyülekezet lelképítője. Ez a tény eléggé bizonyítja, hogy Itália az egyesítés keresztül vitele óta szép haladást tett. De még mindig nagy munka vár oit a társadalomra. A tudatlanság rettenetesen nagy még mindig. Száz olasz közül hetven se írni, se olvasni nem tud! A protestánsok még mindig elenyészően kevesen vannak, összesen

mintegy hatvanezeren, s a kath. részről velök szemben százezerre tehető csak a pápas papok és barátok száma. Száz és száz talu van, a melyekben a biblia még mindig ismeretlen könyv.

*** Nyomdászok mulatsága.** A debreczeni könyvnyomdászok szakegyesülete tegnap nagygyűlést tartott, melyben az általa rendezendő Guttenberg ünnepség programját alapította meg. Az ünnepség f. hó 30-án lesz a Margit-fürdő dísztermében. A rendezőség két nemes célt kíván elérni, midőn ezen szép ünnepséget megtartja. A tiszta jövődelem egy részét a szakegyesület könyvtára részére ajánlja fel, míg a jövődelem másik részével gyámoltani akarja a Petőfi dalegylet zászlóalpjait. Az estén lesz kangverseny, vig- és komoly szavalat, monológ, egy egy felvonásos vígjáték s táncz. Az előkészületek arra vallanak, hogy ezen este a nyári szezon egyik legkedvesebb mulatsága lesz s azért már most felhívjuk arra a nagyközönség figyelmét. A mi derék nyomdászaink, kik emésztő munkában fáradoznak éjjel nappal, ráérnek arra is, hogy szakegyesületükben szellemükben műveljék s áldoznak a nagy Guttenberg emlékének, ki a felvilágosodás hata mas eszközét, a sajtót feltalálta. Méltán dicséret illeti őket a kegyeletért, egyben reánk azon kötelességet róvja ezen mozgalom, hogy teljes erőnkől támogassuk derék nyomdászaink mulatságát.

*** A szatmári ev. ref. lelkészválasztás.** A szatmári ev. ref. egyház választó közönsége a lelkészi állás betöltése tárgyában múlt héten népes gyűlést tartott H é r m á n Mihály főgondnok és R á c z István lelkész elnöklété alatt, Hermán Mihály B i k i Károly meghívását ajánlja. Bagaméri József előadja, hogy ezelőtt 24 évvel is volt papválasztás. Akkor is az esperest akarta az intelligencia, de Hermán Mihály akkor zászlót bontott az esperes ellen s megválasztották Z igmond Sandort és Tabajdi L jost. Kéri most is, hogy egyszerű meghívás helyett hagyják meg az egyháznak a választási jogát. Ezután Hermán Mihály olrendeli a szavazást. A választók többsége 142 szóval 29 ellen elhatározta, hogy Biki Károly esperes meghívásával tölti be a lelkészi állást. Ennyi szavazat egy hatezer lélekkel bíró egyházban nem mutatja azt, hogy a gyűlés népes volt.

*** Polgári biztos helyettesítés.** A Kosuth-utcai lakosság e helyen is értesítettik, hogy E i s m a n n József polgári biztos betegsége folytán a biztosági teendőket K i r á l y Ferencz végzi.

*** Az asszony és a lovag** vagy a pécsi asszony lóvágis ügye. Szenzációs eset történt Pécs városában — lovagias ügyet intézett el egy ur asszony a város egyik igen ösmert gavalérjával. Most az egész város erről beszél és sokféleképpen kommentálják az esetet, de mindenképpen a gavalér rovasára. Lelveleznék az ügyet a következőképpen adta elő: A fiatal ur egy igen vagyonos ember fia és a legelegánsabb ficsurak közé tartozik, kibe a félváros balozó kisasszonyai tényleg szerelmesek is szoktak lenni, főképpen a báli szezon idejében. Az urfi azonban jobban szereti az asszonyokat, s idejét rendszeren azok társaságában tölti. — Legjobban szereti azonban azt, ha a világ elhiszi, hogy neki az asszonyok körül menő nagy szerencséje szokott lenni. S hogy elhiggyék ezt különböző ügyeskedésekkel szokta elősegíteni — szóval kitűnően ért alhoz, hogy miképpen kompromittálhatja a legisztelesebb asszony is. Néhány siker e téren egészen vakmerővé tette, s a napokban nyilvános helyen egy köztisztelőben álló özvegy uriasszony nevét ejtette, ki olyan megjegyzések közt, melyek után arról a nőről is mindenki azt hihette, a mit akart. Az asszony, kinek valaki megvitte s hirt, másnap beállított a gavalér lakására. „Az egész városban azt beszélék, hogy a kedves vagyok önnek“ — kezdte az asszony, „Kérem nagysád“ hebegte az urfi. „Ennek ön az oka, a ki tegnap rólam gyanus dolgokat beszélt.“ „Nem igaz!“ „Hát még tagadja is? Hiszen akkor ön hazug és

gyáva. S ezzel előbuzott egy korbácsot, s a meglepett gavallért kegyetlenül elverte vele. Egy ütő arcát érte és hosszú csikot hasított rajta, melyből kiserkent a vér. Mikor a hölgy azt látta, sarkon fordult és nyugodt, méltóságos lépésekkel elhagyta a házat. A gavallér még az nap zárt kocsibao hajtatott a vasúthoz és fürdőre utazott. (Hány ily hencsegő lovag megérdemelné az ily kiporolást!)

*** Állatbetegségek Hajdumegyében.** Hajdúvármegyében az elmúlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő:

Lépfene: H.-Szoboszlón 2 udvaron, Vámospercsen 2 udvaron, összesen 2 községben 4 udvaron.

Veszétség: H.-Szoboszlón 1 udv.

Takonykó: Földesen 2 udv., H.-Nánáson 1 u., H.-Szoboszlón 1 udv., Szováthon 1 ndv., összesen 4 községben 4 udvaron.

Rühkór: H.-Hadházon 1 udv., Nádudvaron 1 udv., összesen 2 községben 2 udvaron.

Sertésorbáncz: Csegén 1 udvaron.

Sertésvesz: B.-Ujvároson 1 udv., Földesen 7 udv., Grden 1 udv., H.-Böszörményben 2 udv., H.-Hadházon 1 udv., H.-Nánáson 1 udv., Kabán 1 udv., Nádudvaron 1 udv., Szováthon 1 u., Tégláson 1 udv., összesen 10 községben.

*** Lányi Géza daltársulata.** Vasárnap este zsufolásig megélt az „Angol Királynő” udvarkertje válogatott közönséggel, mely konstátálta, hogy Lányi Géza daltársulata magasan fölülte áll minden vrfeumi társaságnak. Kaczagás, taps és éljenektől volt hangos az udvarkert, mely régen látott már a tegnapi-nal elégedettebb, jobb kedvű közönséget. — Lányi Géza nem is teszi helyesen, hogy itt hagyja ezt a várost, mely az ő művészi erőkből szervezett társulatát olyan szíves méltánylásban részesíti. Ezt a hibáját csak azzal teheti jóvá Lányi, ha visszatér minél előbb. Boldogulnak itt a más nyelvű zengerájok, hogy ne boldogulhassanak az olyan izról-izre magyar és magas színvonalu daltársulat, a melynek Lányi Géza, az országos hírvű művész az igazgatója.

*** Orvtámadás.** H.-Böszörményből írják; Pör Sandor fiakkeres 20 éves fia Imre e hó 5-én este a telekföldbe trágyát vitt. Mikor ezt lehányta a szekerről, a kaszalóra ment, hogy megnéze a boglyákat. Itt egy orrvadász fegyverét ráfogva rakiáltott, hogy közelebb ne menjen, mert halálra lesz s rálött, de nem talált. A legény nem vesztette el lélekjel nlétét s a futásnak eredt orrvadász utau iramodott s 16 lánczos dülön át kergette, miközben az orrvadász a nála levő ást szűrt és fegyvert eldobta s tovább menekült. A bator legény az elhányt tárgyakat összeszedte s a hatóság kezéhez szolgáltatotta be. — Most a csendőrség a tet est nyomozza.

*** Esküvő a halálos ágyon.** Ritkán előforduló esküvő színhelye volt tegnap d. u. 4 óraker a Homokkert I. járás 28. sz. háza. Szabó Gábor 23 éves ifju esküdött hűséget Laboncz Julianna 22 éves ifju nőnek. De minő körölmények közt? Mintha a menyegzőre meg lett volna hívva a halál... Az ifju nő kórágyn feküdt. — Reszkető ajkai alig tudták elrebegni az eskü igéit. — A házasság megkötését igazoló t a n u s i t v á n y r a „Ez a szomorú megjegyzés volt vezetve: ezen házasság a menyasszony közel halállal fenyegető betegsége miatt kihirdetés és felmentvény mellőzésével a menyasszony lakásán köttetett meg. A házasság egyházi megáldását s az eskütést K. Tóth Kálmán végezte. Megható jelenet volt, midőn az esküvő után a haldokló az uri szent vacsorát fölvette s buzgó fohászban imádkozott boldog halálért és örök életért. Az élet es halál e kórágyn előtt nyújtottak egymásnak kezét, de ott volt a vigasztaló hit is sugárt árasztva a halál komor árnyára. A kicsiny szoba e szokatlan látvány ideje alatt templommá változott. Nem maradt ott egyetlen szem se szárazon.

*** Díjlövészet.** 1899. július 9-én tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: Legjobb mélylövésessel Fürst Ödön 4 koronát, Legtöbb körülövésessel Baum Miksa 2 koronát.

*** Megszökött szerelmesek.** Furcsa egy história. Egy fiatal, alig 16 éves leányka beleszeretett édes apjának egyik legénycselédjébe s ez időtől kezdve aztán folyt a szerelmi idill holdvilágos nyári estéken bent a kertnek dúdus lombu lugasa alatt, vagy kint a szénalattól terhes mezőn, aho a fiatalok, amikor szerét ejthették, lopva találkoztak s a szerelmesek csekély igényivel boldogok voltak, ha egy csókot vagy kézszorítást válthattak. Boldogságuknak azonban hamar vége szakadt, mert az apa, a ki igen szigoruan tartotta a leányát, rájött a tilos szerelmi kettősre s elkergette a legényt világgá. S azóta busult, szenvedt a fiatal leányka, könyekkel áztatta esténként nyoszolyájának hófehér párnáit s már-már azt hitték, belepusztul fájdalmába, midőn a mult heten jó kedve kerekedett a kis leánynak. L velet kapott szerelmesétől, értesíti, hogy egy uradalomnál kapott helyet, főpásztor lett, most hívja, csalogatja a leányt magához. S most már nem marad sok elmondani való a szerelmes históriából. Anny az egész, hogy a leány apja tegnap beállított a kapitánysághoz azzal a keserves panaszszal, hogy az ő leánya elment hazulról, megszökött! Persze most folyik a szerelmes galambpár után a hajsza, de eddig nem sikerült őket kézre keríteni. S ha Amor isten is úgy akarja, majd csak mint férj és feleséget fogja őket megtalálni a bős apa!

x Egy kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett fiatal nő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

x Hartmann Jánost a kitűnő billiárd művészt, ki a Hungáriában és Bikában fel-tűnő szép játékaival a legnagyobb tetszést aratta, Gömör Lipot, a Corsó kávéház tulajdonosának sikerült megnyerni azon célzattal, hogy a Corsó kávéházban b i l l i á r d - i s k o l á t létesít, a hol mérsékelt díjak mellett művészi tőkélyig kitanítja a növendékeket. Billiárd tanítási órák délelőtt is vehetők.

A nagy család és a kis család.

— Az állam és a hivatalnok. —

A magyar állami és köztörvényhatósági tisztviselőknek különösen s az egész közvéleménynek általában régi és egyetemes s bizonyára jogos követelését van hivatva kideríteni az a törvény javaslat, a melyet a magyar állami tisztviselők országos szövetsége dr. Keleti Ferenczel dolgoztatott ki, s a melynek alapelvei felett egy szakértekezlet a napokban folytatott beható és részletes vitát.

Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy a kormány rendelkezésére adjon egy alaposan megvitattott törvénytervezetet, mely a közvetlenül érdekelt körből véve származását; alapul szolgáljon arra, hogy a kormány e fontos érdekekben elhatározó lépésre határozhassa magát.

Az állami tisztviselők körében nemcsak, de az egész társadalomban már régtől fogva indult meg a mozgalom az iránt, hogy a törvényhozás az állami alkalmazottak szolgálati viszonyait szabályozza. Az egymást hűségesen fölvalt kormányok esetenként következetesen tették ígéreteket, hogy ezt a kérdést törvényhozási után megoldásra viszik.

Az ígélet mind máig ígéletnek maradt. A tisztviselők egyre sürgették a megoldását, a társadalom maga is követelőleg lepett fel a kormányokkal szemben, de mindekkor sem a tisztviselők, sem a társadalom e nemű akciója alig vitte valamivel előbbre a kérdést.

Vége a magyar állami tisztviselők országos szövetsége magis állott a mozgalom élére s hogy a gyakorlati megvalósulás útját egyenesse, saját kebelében dolgoztatott ki törvénytervezetet, amely ily uton már tán nemsokára a törvényhozás asztalára kerül; s most békéjében végre ez a nevezetes kérdés is megoldást fog nyerhetni.

Hogy egy ilye törvényre van-e szükség vagy nincz, azt hisszük, hogy felesleges e felett vitatkozni. Minden művelt államban meg-

van már régóta oldva ez a kérdés törvényhozási uton, csak éppen az utóbbi évtizedben kezdtek kormánykörökben kissé komolyabban foglalkozni e fontos kérdéssel.

Minden érdekelt tényező készséggel elismerte ugyan, hogy az állami alkalmazottak szolgálati viszonya törvényhozási uton véglegesen szabályozandó. Ámde mindekkorig csak éppen addig haladt a kérdés, hogy ezen követelés jogosságát az arra hivatott faktorok elismerték. Komolyabb, elhatározottabb lépést egyikük sem tett.

Hogy az állam tisztviselői kar, mihelyt közzolgálati viszonya törvényhozásiilag rendeztetik, — mennyiben fog öntudatosabb és eredményesebb munkát kifejteni, azt bizonyítják azok az államok, a melyekben a pragmatika kérdése már megoldást nyert.

Most talán, ha kész munkát fog a kezébe kapni — nem marad a kérdés anyiban, hanem oda sorozzák a törvényhozás feladatai körébe s rajta lesznek, hogy a tervezetből országos érvényű tövény valjék, s ez uton egy rég érzett közszükség kielégítést nyerjen.

A tisztviselők, akik az állam rendelkezésére bocsátják tudásukat, idejüket, készségeket és munkájukat, joggal megkívánhatják, hogy az állam, mint a mely igénybe veszi a tisztviselőknak a munkáját és a maga javára használja ki a tehetségüket, maga is világos és félre nem érthető módon tájékoztassa az illető alkalmazottakat arról, hogy azzal a szolgálati feltétellel szemben, melyet az ő javára igénybe vesz, ő maga, tehát az állam, minő formák között és miként teljesíti a megfelelő vizontszolgálatokat.

Öntudatos, hivatásának élő és eredményesen működő köztisztviselői kart csak ugy lehet kiformalni, ha minden viszonylatban, melyhez ők az állammal s vizont ez velük áll, a legteljesebb biztosítékaik megadatnak a jogok és köteleességek viszonsos teljesítésének. Csak ha mindkét félre nézve kölcsönös szabályozást nyer e jogviszony, lehet számítani arra, hogy állam és tisztviselők között nem merülnek fel olyan komplikációk és érdekösszeütközések, melyek ma még napirenden vannak és benítőlag hatnak a tisztviselők köztevékenységére. Hihető s várható, hogy a tisztviselők országos egyesülete által ily alakban megindított akció most már eredményre fog vezetni s a törvényhozás nem fog késni ezt a fontos kérdést az állami és a tisztviselői kar kölcsönös érdekében véglegesen megoldani.

Okirathamisító hercegnő.

— Saját tudósítónktól. —

Egy rövid távirat nyomán hírvl adtuk már, hogy a velencei büntető törvényszék Bauffremont Laura hercegasszony kiadását kérte a svájci hatóságoktól. Közokirathamisítás-al vádolják a magyarangú hölgyet, ezért akar leszamolni vele az olasz büntető igazság.

Regénybe illő, szövevényes háttére van ennek a bűnpörnek, a melynek tárgyalása az előzmények ismerete után annak idején bizonyára elsőrangú társadalmi szenzáció számba fog menni.

Regi bűnért kell törvényt állania a hatvanöt esztendőes hercegnőnek. Négy esztendővel ezelőt Giedroye herceg, egy Tilking Katalin nevű szép kalandornő és Bauffremont hercegasszony szövetekeztek abból a cselből, hogy a szép Tilkinget elvették Trubeczko herceggel. A kalandornő régebben valami Provez Felix nevű kétes ekszisztencziának volt a felesége. Együtt kóboroltak be a világot s ugy került az utjukba egy francia furdóben. Ilyen Giedroye herceg, a ki halálosan beleszeretett a szép asszonyba. Provezné Tilking Katalin elvált az urától s barátinje lett a hercegnek.

A bizalmas viszony később meghidegült s Giedroye herceg, hogy tisztességgel vonulhasson vissza, megakart házasítani a kedvesét. Ekkor ismerkedett meg Tilking Katalinnal Trubeczko herceggel.

A szép asszony, mint Giedroye Gizella hercegnő szerepelt mindenfelé. Trubeczko

herceg megszerette és formálisan megkérte a kezét. Igen ám, csak hogy Giedroye hercegnő kezét s nem a Tilking Katalinét.

Giedroye herceg és Bauffremont hercegnő ekkor elhatározták, hogy megszerzik a szükséges irásokat. A hercegnő Velenczebe utazott s jó pénzért rábirta Cogo lelkész a bragorai San Giovanni Battista plebánia egyik papját, hogy hamis születési bizonyítványt állítson ki. Az okmány igazolta, hogy Tilking Katalin mint Giedroye Romu-ló herceg és Haartenstein-Suthen Stefania grófnő gyermeke született Velenczében.

Ez a hamis születési bizonyítvány elégséges volt a ahhoz, hogy Trubeczko herceg elvegye a szép kalandornőt. Most két esztendője tartották meg az esküvőt a gúni orosz kapornán. A cselszövény nemsokára kitűdött s Trubeczko herceg elhagyta a feleségét. Két hónappal később pedig meghalt Var-sóban. Az özvegy ekkor követelte az örökségét, pörbe szállt a herceg rokonaival, de kijelentette, hogy 300,000 frank végkielegítés ellenében lemond az örökségről. Mialatt azonban ezirant tárgyalak, a velencei törvényszék vád alá helyezte Cogo lelkész közokirathamisítás miatt s a vádat kiterjesztette Trubeczko herceg özvegyére és Bauffremont hercegnőre is. Trubeczko hercegnét elfogták 1898. október elején Berlinben, a bűnös asszony azonban öngyilkossá lett a börtönben.

A vizsgálóbíró az idén, márczius 3-án elfogatási parancsot adott ki Bauffremont hercegnő ellen, a ki akkor Waadt svájci kantonban tartózkodott. A kiadást követelte. Bauffremont hercegnő tiltakozott ez ellen azal az indokolással, hogy egyrészt csupan magánokirathamisítás történt, másrészt pedig a bűn svájci törvények szerint már elévült. Ezzel szemben az olasz kormány kimutatta, hogy nem az egyházi, hanem a polgári anyakönyvben történt a hamisítás és így közokirathamisítás bűnténye forog fono, ami hivatalból üldözendő.

Hosszas diplomáciai tárgyalások után a svájci szövetségi törvényszék június 29-én úgy döntött, hogy a hercegnő kiadandó az olasz törvényszéknek. Bauffremont hercegnő már el is vitte Velenczebe.

Nyári Káté.

Irta; **Szomaházy István.**

II. A szalmaözvegyekről.

1. §. Mindenáron fennmaradni nem szükséges. A kávéház igen czélszerű intézmény, de ki egy éjjel harmincz kávéházat végig jár, utóbb még e kedves s lélekvidító szórakozás iránt is blazirttá lesz.

2. §. A knikebájnok dolgában az okos emberek rég behozták a numerus klauzust. Husz knikebájnál többet iuni egy éjjel, fölösleges buzgalom.

3. §. Azért, hogy a kávéház helyiségében a szende női nem is esetleg képviselve van, a pezsgőhöz nem főtétlenül kötelező. Peczgőt akkor igyék az ember, ha pezsgőre szomjazik.

4. §. Annál kevésbbé ajánlatos, hogy a szalmaözvegy, a ki a szesz italok iránt nem viseltetik rokonszenvvel, — limonádera egyetlen egy éjjelen át ötödfél forintot elköltön.

5. §. A férfiu szabad volta nem éppen abban cucsosodik ki, hogy az ember a kocsmabeli étlap minden különlegességét megrendeli. Az élvezetekben való duskálkodás már igen sok késő és hasztalan bánatot okozott. A szalmaözvegyesség mézesheteiben a gyomorkatarus nem tartozik a legkellemesebb mulatások közé.

6. §. Ha az ember orfeumba vagy egyéb hasonló helyre megy, felesleges hangos fűtyszóval vagy énekkel kíséreni a primadonna előadását. Használóképpen fölösleges: hogy az ügye etes rendőrszolgálatával zajosabb természetű konfliktusba keveredjünk. — Sőt bizonyos jóakarattal még arról is lemondhatunk, hogy az orfeum hallgatóit ki-dobjuk.

7. §. A primadonnát nyilt szinpadon nem szokás pezsgővel megkínálni.

8. §. Ugyancsak nem czélszerű cselekedet, ha a jókedvű szalmaözvegy nyitott fiakeren kocskázik végig a primadonnával az Andrássy-uton.

9. §. Ha valaki hüvösebb estén felöltö-hord, ez nem mindig tekinthető az öregség jelének. Inkább mondjunk le a fess tü jelző-jéről, semhogy kininre, vagy szaliczilre szoruljunk.

10. §. Ha Terézzel, a szobalányunkkal a zugligeti majalison találkozunk, ne táncoljunk vele okvetlenül a második négyest. A liberalizmusnak is megvannak a maga határai és a tűzoltó, a Teréz barátja, esetleg erősebb, mint mi vagyunk.

11. §. Ha a multság színhelyét együtt is hagyjuk a jókedvű Terézzel, ne a saját kocsinkon vigyük őt haza szalmaözvegyi lakásunkra.

12. §. Ha kora hajnalban a szobalány ajtót nyit, a kezét csókolomá ne akkep válasszunk, hogy az ő rézsas arczocskáját megcsipjük. Mert ha Teréz esetleg a kezünkre üt, a férfiu tekintély szármalmasan agonizálni kezd.

13. §. A háztartásban valamelyes rend sohasem arthat. — A zongora belseje nem arra való, hogy a nyakkendőket benne tartsuk.

14. §. Ugyancsak czélszerűtlen intézkedés, hogy a cipőket az ebédlő trumeauján allítsuk ki közzsemlekre.

15. §. A férfiu büszkeség gyáva megalázásának minősíthető, ha a szalmaözvegy, szabadsága alkonyán, így szól a konfidens Terézhez: »A nagyságának nem kell megmondani, hogy ilyenkor járok haza.«

16. §. Augusztus végén motozzuk meg gondosan az ös-zes felöltőket és nyári ruhákat. Egy elfeledett levél sok válópörnek képezte már áldatlan alapját.

17. §. Az előkelőségnek nem mindig az a mértéke, hogy az ember a nyájas idegeneknek cognacot és abszintet fizet.

18. §. A feleség ithonmaradt barátnőinek ne udvaroljunk.

19. §. A hazugságnak is meg vannak a maga határai. — Ha szeretett nőnket folytonosan arról biztosítjuk leveleinkben, hogy esti nyolczkor elvileg az ágyban vagyunk, okvetlenül fölkeltjük benne a gyanakodás ördögét.

20. §. És végül, ha hitvesi látogatásra indulunk, ne kísértessük ki magunkat cigány-nyal a pályaudvarra.

CSARNOK.

Lekötve.

— Irta: **N i m e n.**

(Folytatás.)

— Igen, szeretem őt — vallotta be magának — mert jó, nemes és becsületes, ő nem merne így szólni hozzám és ha tudná mi történt, megvédene engem Tódor elől . . . De ő nem fogja azt megtudni sohasem és azt sem, mennyire szeretem őt.

Flórika feltekintett az égre, kedves csillagokhoz, melyeknek buját, baját esténként elpanaszolni szokta.

És a csillagok biztatón ragyogtak le reája, a fenyőfa bölintett és a tavaszi lég lágyan simogatta a fiatal asszony forró homlokát . . .

Tódor néhány nap mulva elutazott; a bucsunál a tábornok előtt hidegen, mintha mi sem történt volna, nyújtott kezét Flórikának, a ki megkönnyebbülve távozása által, majdnem megbocsájtott neki.

Mikor Ractiveanu Tódor egy évre reá vissza tért, a tábornok háza már a legfényesebben ki volt tatarozva, de ő maga beteg, viaszszárgán volt szolt, magát egyik fényes szobából a másikba, a köszvény bántotta és szivgörcsei. Hogy nem élhet sokáig, azt nem nehéz volt megjósolni annak, a ki látta őt;

Tódor is hamar tisztában volt a helyzettel és igazi önfelalozással folyton bátyja mellett maradt.

Mig azonban az öreg férj rohamos léptekkel haladt a sir felé, fiatal felesége mindjobban felvirult. Már nem volt a felénk, remegő asszonyka, a ki reszket férje tekintetétől; biztos kézzel most ő kormányozta a házat, öntudatosan cselekedett, férjét önfelalozóan ápolta ugyan, de nem volt többé rabszolgája. Tódort meglepte ez a változás. Mi történt itt? — A tabornok betegeskedése ugyan ok volt arra, hogy most az asszony intézkedjék, de sógorinót különben is annyira megváltozva találta, hogy alig ösmert reá. Szébb volt mint valaha. Alakja megtelt, szeme fényesebb, ajka pirosabb, mosolya csábítóbb volt, mint azelőtt, a melabus vonás eltűnt arczáról, életkedv, boldogság ragyogott le onnan.

Tódor hidegséget szinlelt iránta, de nem szűnt meg őt szeretni, sőt most még hevesebb szerelemre gyuladt.

De nem felelte el az egy év előtt valott kudarcot és azért szívében a gyűlölet, bosszuvágy, fejtékenység dult. Oh ha tudná, ha kitudna fürkészni ez asszony titkait! — Csak erre vágyott, mert hogy Flórika nem ok nélkül ment ilyen változáson át, abban nem is kételkedett. Ha legalább barátnői lenne, akkor azokat ostromolhatná, de hisz Flórika annyira visszavonultan élt! Alig járt hozzájuk egy pár ember. Winter meglátogatta ugyan őket hebe-korba, de akkor is csak az öreg urral sakkozott, az asszonynyal alig váltott egy pár udvarias szót.

A tábornokné modora kifogástalan volt vele szemben, udvarias, de kiméret, közönyös; mihelyt férje sakkozni kezdett a műépítész-szel, ő elhagyta a szobát.

Most azonban, mióta az építkezések megkezdődtek, az elfoglalt építész csak rövid percekre jön a tabornok hogylete után tudakozódni.

Hanem mikor minden lecsendesedik a házban, megnyílik a hátsó kis kertajtó és Winterhez egészen hasonló nyulánk alak lopdók be a kertbe; nesztelen léptekkel, teljes tájékozottsággal halad a kis kínai pavilon felé, a hol Flórika visszafojtott lélekzettel vár reá. Karját a jövevény nyaka köré fonja elborítja őt csókjaival és nem kérdi többé a csillagoktól, szabad-e szeretnie? — Imádják egymást es bár sohasem beszálnak a tábornok haláláról, mégis ezer tervet szőnek jövő boldogságukról, a mikor majd nyíltan szerethetik egymást.

És az ilyen végtelen boldog órák után Flórika másnap keletözött figyelemmel, gondal apolja az urat, mintha így akarná jóvá tenni, a mit ellene vétett.

Mióta Tódor visszatért, nem mert légyottot adni kedvesének; félt sógorától, hogy az kilesi titkát. De Tódor olyan közönyösen viselte magát heteken keresztül át, hogy Flórika félelme eloszlott; a szerelmes asszony engedett kedvese könyörgéseinek és egy borus éjen lesietett a pavilonba.

Egy óra felé járt az idő, midőn a tábornokné a kert kis ajtajaig kísérté Winter Róbertet. Karöltve mentek; Flórika kedvesének valára hajtotta fejét, az koronkint lehajolt hozzája, hogy csókjaival borítsa az asszony szénfekete haját, felig lehuny szemét. Koronkint megálltak s ajkaik hosszú csókban forrtak össze. Így értek a kis ajtóig. Néma csend volt körülöttük, csak a tücskök csiripeltek.

Róbert most kinyitotta a kertajtót, mely csak beteve volt, de nem bezárva.

— Nem zártad be azt ajtót? — kérdé a tábornokné.

— Sohasem szoktam.

— Ezentul tedd, édesem, mióta Tódor itt van, nem érzem magam biztonságban.

Csöndesen gondolatokba merülve ment Flórika vissza a ház felé. Alig tett azonban néhány lépést, egy sötét alak elállta az útját.

Flórika felsikoltott.

— Megijedt asszonyom? — kérdé Tódor gunyos hangja.

— Én . . . én — hebegé az asszony és iparkodott összeszedni magát.

— Miért ijednek meg öntől? Csak megvagyok lepelve. Hogyan jön ide . . . ebben az órában.

— Mikor a kapu zárva van . . . ugye bár? Csakhogy én a kis ajtón át jöttem bájos sógornóm. a kis ajtón, a merre a kedvese szokott járni . . .

Flórika egy tiltakozó mozdulatot tett. — Ne tagadja . . . láttam önöket . . . egy bokor mögött álltam, közvetlen közelmében suhantak el, tanujá voltam az érzékeny bucsuzásnak . . .

— Tehát kémkedett? — kiáltá lélekjelenlétét visszanyerve, megvetően az asszony — ez hasonlít önhez.

— Es ha tettem volna? — felelé kihívóan a sógor — csak háznak becsületét védem meg ez által!

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

A finomított gazdasági magvak termelése.

Óriási összeggel adozunk a külföldnek különösen pedig Németországnak finomabb gazdasági magvakért, külföldön pedig répa és füfele — de kerj magvakért is, mert sehol a világon nem törődnek a magtermeléssel oly keveset, mint nálunk Magyarországon. A németek, angolok, francziák előhaladásukat a mezőgazdaság terén jórészt annak köszönik, hogy a magtermelésre kiváló súlyt fektetnek. Azoknak a birtokoknak a jövedelmezősége pedig, melyek finomabb gazdasági magvakat termelnek, oly magas, hogy azt semmiféle jövedelmi forrás nem képes pótolni. Nálunk ellenben valósággal fehérlő szamba megy az olyan gazda, ki magtermeléssel foglalkozik, ennek azután természetesen az a következménye, hogy óriási összegeket fizetünk ki a külföldnek olyan aruért, a mely itt beint is nagyon jól megteremne. Eljött az ideje, hogy gazdáink megkísérleljék a repamag termelését, melynek szabályait röviden a következőkben adjuk:

1. A magnak való repát oly földről válogassuk ki, mely jó műveésben részesült, nem volt elgyomosodva, nem volt állati és növényi elemséggel megiepvé és a melyen a repa teljesen megérett.

2. Miután a kisebb alakú cukorrépa rendszeren nagyobb cukortartalommal bír, mint a nagyobb, a magnak való anyarépa a földnek azon részéről válogassuk ki, melyen aránylag több volt a kis répa, mint a nagy.

3. Olyan egyedeket válasszunk ki, melyek a gyök alakjára, a levél színére, éreztére és nagyságára nézve ugyanoly tulajdonságokkal bírnak, mint az eredeti fajrépa. Okvetlenül meg kell tehát ismertetni a munkásokkal az eredeti fajrépa mondott tulajdonságait, illetve jeleit, mert a kiválasztás csak akkor lesz tökéletes. E tekintetben tehát a gazdának kelő utánjárása is szükséges, mert csak ez biztosíthat kellő sikert.

4. Kiszedés után a répa a reája ragadt földtől és sártól megtisztítandó és száraz helyen teendő el.

5. A talaj, melybe tavasszal az anyarépa ki lesz ültetve, őszfel mélyen megszántandó s tavasszal műtrágyákkal megtrágyázandó. E célra különösen a szuperfoszfát szolgál, a

melyből kat. holdanként 200—250 kg. szórhatunk el.

Azért van szükség ily mennyiségre, mert a magtermelésnél a talajnak különösen foszfor-sava vétetik igénybe.

6. A sor és növénytavolság 65—70 cm. között igazodhatik. Ennél sem nagyobb, sem kisebb távolságot alkalmazni nem igen célszerű.

7. Kiültetés után a kapálás gyakori keresztülvitelére s a fölög-tésre kell ügyelni és pedig legczelszerűbb lesz, ha az első kapálás a levélképződés idejére, a második kapálás a szárba indulás idejére, a töltögetés pedig azon időpontra esik, midőn a magszár 29—25 cm. magasságot ért el.

8. Nagyon kell vigyázni az aratás időpontjának helyes megválasztására, mert ha korán aratunk, akkor sok lesz a léha mag, ha pedig későn, akkor a mag nagy része már elhullt.

Budapesti gabonatözsde.

Július 8.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ár 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági	76	9.40	9.50	80	09.75	09.85
"	77	9.55	09.60	81	09.00	00.00
"	78	09.60	09.65	82	—	—
Tiszavidéki	79	09.65	09.75	—	09.75	09.80
"	76	9.40	9.50	80	—	0.00
"	77	9.55	9.65	81	00.00	—
Festvidéki	78	09.40	90.50	82	09.65	09.75
"	79	09.55	90.65	—	—	—
"	79	9.65	9.75	80	—	—
Fehérmegyei	76	9.70	9.80	81	09.60	09.70
"	78	9.25	9.35	82	—	—
"	79	09.40	09.50	—	—	—
Bácskai	76	9.50	09.55	80	—	—
"	77	9.55	9.60	81	00	00
"	78	9.65	09.75	82	0000	00
Észak ma.	79	9.85	—	—	—	—
"	79	—	—	80	—	—

	Min. hekt.-ben	Ár kilógramm
elsőrendű	uj 70—72	7.15 7.30
másodrendű	uj —	7.00 7.10
Árpa takarmánynak	uj 60—62	6.15 6.35
égetni való	uj 62—64	5.80 6.10
serfözdei	uj 64—66	6.50 7.00
Zab	uj 39—41	5.8 6.
Tengeri bánsági	uj —	4.50 4.60
más nemű	uj —	5.— 5.25
Repcze bánsági	uj —	4.15 4.45

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Július 8. Magyar elsőrendű Öreg nehez (páronként 400 kgron felüli 40—40½ kr. Közép (páronként 300—400 klg. súlyban 40—04½ kr. Fiatal, nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 41½,—42½ krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 42½,—43 krig. Fiatal könnyű páronként 250 klgig terjedő súlyba. 43—44 kr. Szerbiai: nehez (páronként 250 klg felüli súlyban) 43—44½, krajezárig. közép páronként 240—260 kilogramm súlyban) 43—44 krajezárig. — Könnyű (páronként 240 klgamig terjedő súlyban) 43½,—45 krajezárig

Sertéslétszám: 1899. évi Július 6-án — volt készlet 44.984 darab, 1899 Július hónap 7-én felhajtott 57 drb, 1899 Július hónap 7-ik napján elszállított 508 drb 1899 Jul. hó 8-ik napjára maradt készlet, ben 44.473 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Hirdetés.

Vb. Jancsó Lajos debreczeni bej. szürszabó csődügyében a csődválasztmány a leltározott készárúk és nyers-anyagok zárt ajánlat útján való értékesítését határozván el, felhívom mindazokat, kik az ajánlati versenyben részt venni kívánnak, hogy zárt ajánlataikat

f. hó 14-ikének déli 12 órájáig hozzám annál is inkább adják be, mivel később érkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

FELTÉTELEK:

1., Eladás tárgyat képezik a csődleltár 40—184 tételszámai alatt összeirt 1218 frt beszerzési és 928 frt becsértékekkel bíró különböző színű, nagyságu és díszítésű szűrők, továbbá a csődleltár 186—197 tételszámai alatt összeirt 119 frt 30 kr. beszerzési és 82 frt 61 kr becsértékű szürposztók, oldal-virágok és belés-anyagok.

2. Árverelni szándékozók tartoznak a becsérték 10%-át, vagyis 100 frt 46 krt ajánlataik beadásával egyidejuleg kezeimhez készpénzben bánatpénzül lefizetni.

3. A beadott ajánlat az azt tevőre nézve feltétlenül kötelező. A választmány ellenben fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett, az ajánlati összegre való tekintet nélkül legjobb belátása szerint határozhasson.

4. Az ajánlat elfogadása esetében, az árverési vevő köteles az ajánlat elfogadásáról szóló értesítés vételétől számított 24 óra alatt, az árut átvenni és a bánatpénz betudása mellett a hátralékos vételért készpénzben kifizetni. — A mennyiben vevő ezen kötelességének a kitűzött időben eleget nem tenne, bánatpénzét elveszti és a választmány jogosítva lesz az árut a vevő kárára és veszélyére tetszés szerinti módon értékesíteni, a nélkül, hogy a vevő az újabb értékesítés folytán netalán elért vételári többletét igényt tarthatna.

5. A választmány az ajánlatok elfogadása tekintetében f. hó 15-én délután 5 órakor határoz; az el nem fogadott ajánlatok és ezekre vonatkozó bánatpénzek pedig f. hó 16-ikának reggeli 9 órájától vehetők vissza.

Debreczen, 1899 július 2-án.

Dr. Gutfreund Sámuel,
tömeggondnok.

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott mintázott és damaszt stb (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárak, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.